

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 16

Kaupunginhallitus

Kokouskutsu ja esityslista

Aika 15.06.2026 16:00 -

Paikka Kaupungintalo, kaupunginhallituksen sali

	Nimi	Tehtävä	Lisätieto
Kutsutut	Komu Pekka	puheenjohtaja	
	Bruneau Milla	I varapuheenjohtaja	
	Markkanen Marju	II varapuheenjohtaja	
	Putula Toni	III varapuheenjohtaja	
	Uosukainen Kimi	jäsen	
	Laakso Jetta	jäsen	
	Lindqvist Marko	jäsen	
	Aaltonen Kalle	jäsen	
	Lientola Elisa	jäsen	
	Kasthelmi Minerva	jäsen	
	Seesvaara Eero	jäsen	
	McCarron Francis	kaupunginvaltuuston pj.	
	Kari Mika	kaupunginvaltuuston I vpj.	
	Pakkanen Lasse	kaupunginvaltuuston II vpj.	
	Nieminen Mira	kaupunginvaltuuston III vpj.	
	Kyynäräinen Niko	kaupunginjohtaja, esittelijä	
	Hämäläinen Veera	viestintäjohtaja	
	Virkkunen Pekka	lakiasiainjohtaja	
	Kovero Anniina	hallintojohtaja, pöytäkirjanpitäjä	

	Nimi	Tehtävä	Lisätieto
Muu läsnäolo	Eskonsipo-Bradshaw	kaupunkikulttuurijohtaja,	asiantuntijaesittely n. klo
	Henna	asiantuntija	16.00– / katsaus monitoimiareenaselvityksen valmisteluun
	Haarala Sanna	konserniohjauksen asiantuntija	asiantuntijaesittely n. klo 16.00– / katsaus monitoimiareenaselvityksen valmisteluun

	Nyström Aleks	liikuntajohtaja, asiantuntija	asiantuntijaesittely n. klo 16.00– / katsaus monitoimiareenaselvityksen valmisteluun
	Kivisilta Kimmo	toimitusjohtaja, asiantuntija	asiantuntijaesittely n. klo 16.00– / katsaus monitoimiareenaselvityksen valmisteluun
	Aho Heidi	konsultti, asiantuntija	asiantuntijaesittely n. klo 16.00– / katsaus monitoimiareenaselvityksen valmisteluun

Lahti 11.6.2026

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja

Käsiteltävät asiat

§	Otsikko	Sivu
183	Laillisuus ja päätösvaltaisuus	4
184	Pöytäkirjan tarkastajat	5
185	Konsernihallinto, rahoituspalvelujen kassaraportti	6
186	Konsernihallinnon käyttösuunnitelman 2026 muutos, hyväksymisoikeudet	7
187	Kaupungin edustajan nimeäminen Salpakierto Oy:n ylimääräiseen yhtiökokoukseen, ehdokkaiden nimeäminen hallituksen jäseniksi ja toimiohjeiden antaminen yhtiökokousedustajalle	9
188	Kaupungin edustajan nimeäminen Lahden Seudun Kehitys LADEC Oy:n varsinaiseen yhtiökokoukseen, ehdokkaiden nimeäminen yhtiön hallitukseen ja toimiohjeiden antaminen yhtiökokousedustajalle	11
189	Kaupungin edustajan määrääminen Lahden Seutu - Lahti Region Oy:n varsinaiseen yhtiökokoukseen, ehdokkaiden nimeäminen yhtiön hallitukseen ja toimiohjeiden antaminen yhtiökokousedustajalle	14
190	Kasvuyhtiön omistajastrategia	17
191	Omistajastrategioiden hyväksyminen 100%:sti omistettujen yhtiöiden osalta	21
192	Hankintalain muutoksesta johtuva linjaus Provincia Oy:n tulevaisuuden omistukseen	24
193	Valtiovarainministeriö, päätös Lahden kaupungin oikaisuvaatimukseen koskien vuoden 2026 kunnan peruspalvelujen valtionosuutta	27
194	Länsiharjun pikkukoulun hankesuunnitelma	35
195	Lahden kaupungin lausunto Lahden joukkoliikenteen järjestämistapaselvityksestä	39
196	Lausunto Lantorata Oy:lle lentoradan yleissuunnitelmasta	45
197	Tiedoksi merkittävät asiat	49

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 16

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 15.06.2026

183

Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Puheenjohtaja toteaa kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Kaupunginhallitus
Esityslista
Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 15.06.2026

nro 16

184

Pöytäkirjan tarkastajat

Puheenjohtajan ehdotuksesta tämän pöytäkirjan tarkastajiksi valitaan jäsenet

Kalle Aaltonen ja Minerva Kastehelmi.

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 16

Lahten kaupunki, Kaupunginhallitus, 15.06.2026

185
Konsernihallinto, rahoituspalvelujen kassaraportti

Päätös

Esittelijä

kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus merkitsee asian tiedokseen.

Perusteluosa

-

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 16

Lahten kaupunki, Kaupunginhallitus, 15.06.2026

186

Konsernihallinnon käyttösunnitelman 2026 muutos, hyväksymisoikeudet

69/02.00.00.00/2026

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

konsernihallinnon johtaja, henkilöstöjohtaja Mira Keitaanranta, p. 050 559 4065
controller Minna Vilen, p. 044 790 9329

Päätös

Esittelijä

kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää määrätä koko konsernihallinnon tulo- ja menotositteiden hyväksyjäksi tietohallintojohtajan ajalle 4.7.–2.8.2026 ja varahyväksyjiksi lakiasiaintohtajan ajalle 6.–10.7.2026 ja hallintojohtajan ajalle 29.7.–2.8.2026.

Samalla kaupunginhallitus tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Perusteluosa

Hallintosäännön 42 §:n 5 momentin mukaan lautakunnan, jaoston tai muun toimielimen on vuosittain määrättävä sekä ilmoitettava kaupungin kirjanpidosta vastaavalle yksikölle ne henkilöt, jotka sen puolesta hyväksyvät menotositteet.

Tositteiden hyväksyjät päätetään osana käyttösuunnitelmaa ja ne ovat voimassa seuraavan käyttösuunnitelman päättämiseen asti, mikäli niihin ei tehdä muutoksia käyttösuunnitelmavuoden aikana.

Kaupunginhallitus on 21.1.2026 § 11 hyväksynyt konsernihallinnon käyttösuunnitelmasta kaupunginhallituksen alaisten yksiköiden käyttösuunnitelman vuodelle 2026 ja osana käyttösuunnitelmaa hyväksyttiin tositteiden hyväksyjät vuodelle 2026.

Konsernihallinnon tulo- ja menotositteiden hyväksymisoikeudet tulee varmistaa myös lomakaudella. Tämän vuoksi esitetään koko konsernihallintoa koskien kaikkiin tulo- ja menotositteisiin määräaikaiset hyväksymisoikeudet tietohallintojohtajalle ajalle 4.7.–2.8.2026 ja varahyväksymisoikeudet lakiasiainjohtajalle ajalle 6.–10.7.2026 ja hallintojohtajalle ajalle 29.7.–2.8.2026.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

Provincia Oy/ostoreskontra ja kirjanpito, konsernihallinto/controllerpalvelut, rahoitussuunnittelija, tietohallintojohtaja, lakiasiainjohtaja ja hallintojohtaja

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 16

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 15.06.2026

187

Kaupungin edustajan nimeäminen Salpakierto Oy:n ylimääräiseen yhtiökokoukseen, ehdokkaiden nimeäminen hallituksen jäseniksi ja toimiohjeiden antaminen yhtiökokousedustajalle

1392/00.00.01.10/2026

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

omistajaohjauksen johtaja Veli-Pekka Ignatius, p. 044 716 1895

valmistelusihteeri Helena Kuokkanen, p. 050 398 5772

Päätös

Esittelijä

kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää

1) määrätä omistajaohjauksen johtaja Veli-Pekka Ignatiuksen edustamaan Lahden kaupunkia Salpakierto Oy:n ylimääräisessä yhtiökokouksessa, joka pidetään keskiviikkona 16.6.2026 klo 8.00 Teams.

2) nimetä yhtiön hallituksen jäseneksi aiemmin esitetyn Sami Kiven sijaan Tuomas Sorsan

3) antaa yhtiökokousedustajalle toimintaohjeeksi hyväksyä yhtiökokouksen esityslistalla olevat asiat esitetyn mukaisesti sekä antaa muut tarpeelliseksi

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 16

katsomansa toimintaohjeet.

Samalla kaupunginhallitus tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Perusteluosa

Salpakierto Oy:n yhtiökokouksen asialista on tämän esityslistan liitteenä.
Kokouskutsu ja osakaslista on tallennettu oheismateriaaliksi CloudMeetingiin.

Lahden kaupungin edustajat hallituksessa ovat olleet:

Heikki Moilanen (pj),
Susanna Norja,
Sami Kivi ja
Marika Mesimäki (riippumaton jäsen)

Salpakierto Oy:n 27.4.2026 yhtiökokouksen jälkeen on todettu, että Lahden kaupungin esityksestä hallituksen jäseneksi nimetyn Sami Kiven tilalle ehdotettaisiin Tuomas Sorsaa.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

Valtakirja yhtiöön, ote+asiakirjat edustajalle, luettelot

Liitteet

Numero Otsikko

1 Salpakierto Oy:n ylimääräisen yhtiökokouksen 16.6.2026 asialista

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 16

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 15.06.2026

188

Kaupungin edustajan nimeäminen Lahden Seudun Kehitys LADEC Oy:n varsinaiseen yhtiökokoukseen, ehdokkaiden nimeäminen yhtiön hallitukseen ja toimiohjeiden antaminen yhtiökokousedustajalle

3502/00.00.01.10/2026

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

omistajaohjauksen johtaja Veli-Pekka Ignatius p. 044 716 1895

Päätös

Esittelijä

kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus määrää omistajaohjauksen asiantuntijan Sanna Haaralan edustamaan Lahden kaupunkia Lahden Seudun Kehitys LADEC Oy:n varsinaisessa yhtiökokouksessa, joka pidetään tiistaina 30.6.2026 klo 13.00 alkaen Teams-etäyhteydellä.

Samalla kaupunginhallitus päättää

- 1) antaa yhtiökokousedustajalle toimiohjeeksi
 - hyväksyä yhtiön tiinpäätöstä koskevat asiat,
 - vahvistaa hallituksen jäsenten vuosi- ja kokouspalkkiot Lahden kaupunginhallituksen päätöksen 16.6.2025 § 199 mukaisesti.
 - hyväksyä tilintarkastajan valinnan tarkastuslautakunnan päätöksen 20.2.2024 § 18

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 16

mukaisesti: Tilintarkastusyhteisö BDO Oy vastuunalaisena tilintarkastajana KHT

Lauri Roti

2) nimetä jäsenehdokkaat yhtiön hallitukseen

3) antaa toimiohjeena yhtiökokousedustajalle hyväksyä Lahden Seudun Kehitys LADEC Oy:n ja Lahden seutu – Lahti Region Oy:n välisen liiketoimintakaupan

4) antaa toimiohjeena yhtiökokousedustajalle hyväksyä yhtiöjärjestyksen muuttaminen

5) antaa yhtiökokousedustajalle muut tarpeelliseksi katsomansa toimiohjeet.

Lisäksi yhtiökokousedustaja veloitetaan kiinnittämään muiden osakkeenomistajien huomio hallitusjäsenien valinnassa tasa-arvolain vaatimuksiin.

Vielä kaupunginhallitus tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Perusteluosa

Lahden Seudun Kehitys LADEC Oy:n 30.6.2026 varsinaisen yhtiökokouksen kokouskutsu sekä asialista on tämän esityslistan liitteenä.

Osakasluettelo, tilinpäätös ja toimintakertomus, tilintarkastuskertomus sekä yhtiöjärjestys on tallennettu oheismateriaaliksi Cloud Meetingiin.

Lahden kaupungin edustajina yhtiön hallituksessa ovat toimineet:

Toni Putula (pj)

Sanna Virta

Lasse Koskinen

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 16

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

Ilmoittautuminen yhtiöön 26.6.2026 klo 12.00 mennessä, valtakirja yhtiöön, ote + asiakirjat edustajalle, luettelot

Liitteet

Numero Otsikko

2 Kokouskutsu Lahden Seudun Kehitys Ladec Oy 30.6.2026 varsinainen yhtiökokous

3 Asialista, Lahden Seudun Kehitys Ladec Oy varsinainen yhtiökokous 30.6.2026

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 16

Lahten kaupunki, Kaupunginhallitus, 15.06.2026

189

Kaupungin edustajan määrääminen Lahden Seutu - Lahti Region Oy:n varsinaiseen yhtiökokoukseen, ehdokkaiden nimeäminen yhtiön hallitukseen ja toimiohjeiden antaminen yhtiökokousedustajalle

3510/00.00.01.10/2026

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

omistajaohjauksen johtaja Veli-Pekka Ignatius p. 044 716 1895

Päätös

Esittelijä

kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus määrää omistajaohjauksen asiantuntija Sanna Haaralan edustamaan Lahden kaupunkia Lahden seutu – Lahti Region Oy:n varsinaisessa yhtiökokouksessa, joka pidetään tiistaina 30.6.2026 klo 14.00 alkaen Solo Sokos Hotel Lahden Seurahuone, kokoustila Kartano, Aleksanterinkatu 14, 15110 Lahti.

Samalla kaupunginhallitus päättää

- 1) antaa toimiohjeen yhtiön hallituksen jäsenten lukumäärästä,
- 2) nimetä ehdokkaat hallituksen jäseniksi,
- 3) antaa yhtiökokousedustajalle toimiohjeeksi

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 16

- hyväksyä yhtiön tiinpäätöstä koskevat asiat,
- vahvistaa hallituksen jäsenten vuosi- ja kokouspalkkiot Lahden kaupunginhallituksen päätöksen 16.6.2025 § 199 mukaisesti.
- hyväksyä tilintarkastajan valinnan tarkastuslautakunnan päätöksen 20.2.2024 § 18 mukaisesti: Tilintarkastusyhteisö BDO Oy vastuunalaisena tilintarkastajana KHT Lauri Roti ja

4) antaa yhtiökokousedustajalle toimiohjeena hyväksyä Lahden Seudun Kehitys LADEC Oy:n ja Lahden seutu – Lahti Region Oy:n välinen liiketoimintakauppa

5) antaa yhtiökokousedustajalle toimiohjeena hyväksyä yhtiöjärjestyksen muuttaminen

6) antaa yhtiökokousedustajalle muut tarpeelliseksi katsomansa toimiohjeet.

Lisäksi yhtiökokousedustaja veloitetaan kiinnittämään muiden osakkeenomistajien huomio hallitusjäsenten valinnassa tasa-arvolain vaatimuksiin.

Vielä kaupunginhallitus tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Perusteluosa

Lahden seutu – Lahti Region Oy:n 30.6.2026 varsinaisen yhtiökokouksen kokouskutsu sekä asialista on tämän esityslistan liitteenä.

Kokouksessa käsitellään Lahden seutu – Lahti Region Oy:n yhtiöjärjestyksen 11 §:ssä mainitut asiat, Lahden Seudun Kehitys LADEC Oy:n ja Lahden seutu – Lahti Region Oy:n väliseen liiketoimintakauppaan liittyvät asiakirjat ja uusi yhtiöjärjestys sekä valitaan kasvuyhtiön toimitielimet.

Yhtiöjärjestysmuutokset, tilinpäätös ja tilintarkastuskertomus on tallennettu oheismateriaaliksi Cloud Meetingiin.

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 16

Lahden kaupungin edustajina yhtiön hallituksessa ovat toimineet:

Mira Puhlin

Aki Keskitalo

Jukka Suominen

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

Ilmoittautuminen yhtiöön 26.6.2026 klo 12.00 mennessä, valtakirja yhtiöön, ote + asiakirjat edustajalle, luettelot

Liitteet

Numero Otsikko

4 Kokouskutsu Lahden seutu-Lahti Region Oy yhtiökokous 30.6.2026

5 Esityslista, varsinainen yhtiökokous 30.6.2026, Lahden seutu-Lahti Region Oy

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 16

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 15.06.2026

190 **Kasvuyhtiön omistajastrategia**

1785/00.00.02.00/2026

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

omistajaohjauksen asiantuntija Sanna Haarala p. 044 482 6426
elinvoimajohtaja Elina Laavi p. 040 708 2121

Päätös

Esittelijä

kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää hyväksyä liitteenä olevan kasvuyhtiön omistajastrategian, ja että omistajastrategiaa päivitetään syksyllä 2026 ennen yhtiön oman kasvustrategian valmistelua.

Perusteluosa

Lahden kaupunki on kevään 2026 aikana päättänyt kahden elinkeinoyhtiön yhdistämisestä uudeksi kasvuyhtiöksi, jonka toiminta käynnistyy 1.7.2026. Kaupunginhallitus on aiemmin hyväksynyt yhtiötä koskevan osakassopimuksen sekä rahoittajasopimuksen. Näissä päätöksissä on määritelty kasvuyhtiön toiminnan keskeiset rakenteet, rahoitus sekä omistajien välinen yhteistyö.

Kasvuyhtiön perustamisen tavoitteena on vahvistaa Lahden seudun elinvoimaa, kilpailukykyä ja kansainvälistä vetovoimaa kokoamalla elinkeinopalvelut, invest in -

toiminta, matkailun edistäminen ja seudullinen markkinointi yhteen kokonaisuuteen. Omistajastrategia täsmentää omistajien tahtotilan kasvuyhtiön roolista, tavoitteista ja ohjauksesta sekä luo perustan yhtiön toiminnan käynnistymiselle.

Omistajastrategian keskeinen sisältö

Kasvuyhtiön tehtävänä on vauhdittaa Lahden seudun kestäväää talouskasvua toteuttamalla kaupungin elinkeinopoliittisia linjauksia sekä vahvistamalla toimijoiden välistä yhteistyötä erityisesti TKI-vetoisen kasvun edistämiseksi.

Yhtiö toimii keskeisenä välineenä kasvupalvelujen tuottamisessa ja koordinoinnissa sekä sijoittumismyynnin, invest in -toiminnan ja yrityspalvelujen kehittämisessä. Tavoitteena on rakentaa yrityksille, sijoittujille ja osaajille sujuva yhden luukun palvelukokonaisuus sekä vahvistaa Lahden seudun yhteistä näkyvyyttä ja viestiä kansallisesti ja kansainvälisesti.

Toiminta perustuu yrityslähtöisyyteen, myynnilliseen otteeseen, mitattavaan vaikuttavuuteen sekä tiiviiseen yhteistyöhön paikallisten, kansallisten ja kansainvälisten kumppaneiden kanssa. Kasvun perustana on korkea osaaminen, josta alueen toimijat Salpauksesta yliopistoihin omilta osiltaan vastaavat.

Kasvuyhtiön elinkeinokehittämistä ohjataan selkeästi määriteltyihin strategisiin kärkeihin, jotka perustuvat Lahden seudun vahvuuksiin ja tukevat kansainvälistä kasvua. Invest in -toimintaa kohdennetaan erityisesti näihin TKI-vetoisen kasvun painopisteisiin.

Yhtiöltä odotetaan konkreettisia ja mitattavia tuloksia heti toiminnan käynnistyessä sekä ensimmäisen vuoden ja kolmen vuoden aikajänteellä.

Omistajaohjaus

Omistajat asettavat yhtiölle vuosittain strategiset tavoitteet ja mittarit yhtiö- tai osakaskokouksessa. Omistajaohjauksen seuranta- ja valvontatehtävä on määrätty elinvoiman palvelualueelle. Yhtiö raportoi omistajille neljännesvuosittain osavuosikatsauksella, joka sisältää toimitusjohtajan katsauksen, keskeiset mittarit sekä ajankohtaiset asiat.

Lahden kaupungin tytäryhtiöasemassa ollessaan yhtiö noudattaa Lahden kaupunkikonsernin konserniohjetta.

Toiminnan käynnistäminen

Yhtiön hallitus nimittää toimitusjohtajan. Nimitykseen tarvitaan suurimman omistajan, Lahden kaupungin, suostumus. Yhtiön toiminimi on Lahti Region Oy, ja se voi käyttää useita rinnakkaisia brändejä. Markkinointiviestinnän uudistettu kokonaisuus lanseerataan viimeistään 1.1.2027. Valmistelua varten perustetaan ohjausryhmä, jossa ovat mukana omistajien edustajat.

Vaikutusten arviointi

Kasvuyhtiön perustaminen ja omistajastrategian hyväksyminen tukevat Lahden kaupungin strategisia tavoitteita elinvoiman vahvistamisessa, yrityskannan kasvattamisessa ja kansainvälisen kilpailukyvyn parantamisessa. Yhtiö kokoaa keskeiset elinkeinotoiminnot yhteen ja mahdollistaa resurssien tehokkaamman kohdentamisen sekä vaikuttavuuden vahvistamisen.

Kaupunginhallituksen toimivalta asiassa määräytyy hallintosäännön kaupunginhallitusta ja konsernihallintoa koskevasta toimivaltataulukosta, omistajaohjaus.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 16

Toimenpiteet

Ote: Elinvoimapalvelut, omistajaohjauspalvelut, Asikkalan kunta, Hartolan kunta, Heinolan kaupunki, Hollolan kunta, Iitin kunta, Kärkölän kunta, Orimattilan kaupunki, Padasjoen kunta, Sysmän kunta

Liitteet

Numero	Otsikko
--------	---------

6	20260615 Lahti Region Oy omistajastrategia
---	--

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 16

Lahten kaupunki, Kaupunginhallitus, 15.06.2026

191

Omistajastrategioiden hyväksyminen 100%:sti omistettujen yhtiöiden osalta

3011/00.00.02.00/2026

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

omistajaohjauksen johtaja Veli-Pekka Ignatius, p. 044 716 1895

Päätös

Esittelijä

kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää hyväksyä yhtiöiden omistajastrategiat esitysliitteen mukaisesti.

Perusteluosa

Konserni- ja tilajaosto on hyväksynyt kaupungin omistamien yhtiöiden omistajastrategiat useassa vaiheessa vuonna 2023. Uuden valtuustokauden käynnistyttyä nousi tarve päivittää kaupungin omistamien yhtiöiden omistajastrategioita. Omistajastrategioiden tarkoitus on kirkastaa kunkin yhtiön omistamisen tarkoitusta, tarkastella omistamiseen liittyviä riskejä ja suunnata pitkänaikavälin tahtotilaan ja tavoitteita yhtiöille. Lisäksi uutena elementtinä omistajastrategiat ottavat kantaa yhtiöiden hallitusten osaamistarpeisiin. Yhtiöiden mahdollisuudet vaikuttaa oman hallituksensa osaamiseen ovat rajalliset, mutta yhtiöitä haastetaan vaikuttamaan osaamistasoon kaikilla käytettävissä olevilla keinoilla.

Kaupunginhallitus on työstänyt omistajastrategioita yhteensä neljässä työpajassa syksyn 2025 ja kevään 2026 aikana. Kaupunginhallituksella on ollut käytössään laaja taustamateriaali ja työpajat on toteutettu vuorovaikutteisesti.

Viimeisimmän työpajan linjausten jälkeen omistajastrategialuonnokset on toimitettu yhtiöiden hallituksille. Hallituksille annettiin mahdollisuus kommentoida luonnoksia ja useat yhtiöt kommentoivat suullisesti, mutta osa kommentoi myös kirjallisesti. Kirjalliset lausunnot ovat tämän päätöksen liitteinä.

Muiden kuin 100 %:sti omistettujen yhtiöiden omistajastrategiat tulevat päätöksentekoon syksyllä 2026. Prosessi on näiden yhtiöiden osalta toisenlainen, kun Lahden tekemää pohjaehdotusta tullaan käsittelemään yhteisesti omistettujen yhtiöiden osakaskokouksissa, jotta myös muut omistajat voivat vaikuttaa yhteisesti omistettujen yhtiöiden omistajastrategioihin. On tarkoituksenmukaista, että kaikilla omistajilla on yhteinen näkemys omistamisen tarkoituksesta, riskeistä ja tavoitteista.

Kaupunginhallituksen toimivalta asiassa määräytyy hallintosäännön kaupunginhallitusta ja konsernihallintoa koskevasta toimivaltataulukosta, omistajaohjaus.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

Lahti Energia Oy, Lahti Aqua Oy, Lahden Talot Oy, Spatium Toimitilat Oy, Eventum Lahti Oy, Lahden Pysäköinti Oy

Liitteet

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 16

Numero	Otsikko
7	Omistajastrategiat 2026 esitys
8	Omistajastrategian käsittely
9	Omistajastrategian käsittely
10	Omistajastrategian käsittely
11	Lausunto omistajastrategiaan

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 16

Lahten kaupunki, Kaupunginhallitus, 15.06.2026

192

Hankintalain muutoksesta johtuva linjaus Provincia Oy:n tulevaisuuden omistukseen

2980/00.00.02.00/2026

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

omistajaohjauksen johtaja Veli-Pekka Ignatius, p. 044 716 1895

Päätös

Esittelijä

kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää, että Lahti on mukana A-yhtiössä ja sitoutuu, että jakaantumisen kustannukset jakaantuvat aiheuttamisperiaatteen mukaisesti. Lisäksi Lahti ehdottaa muille osakkaille ja yhtiölle, että Provincia Oy:n pienosakkaiden sopimukset irtisanotaan päättymään 31.05.2028, mikäli se ei vaaranna yhtiön sidosyksikköasemaa.

Samalla kaupunginhallitus tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Perusteluosa

Eduskunta kokoontui päättämään kirjoitushetken tiedon valossa Hankintalain uudistamisesta 9.6.2026. Hankintalain uudistuksen yksi merkittävimmistä uudistuksista on In-House- yhtiöiden omistaja-asiakkaiden lukumäärän rajoittaminen kymmeneen. Provincia Oy:lla on nykyisin 14 omistaja-asiakasta. Yhtiö yhdessä omistajien kanssa on kartoittanut erilaisia vaihtoehtoja tulevaisuuden

henkilöstö- ja taloushallinnon palveluiden järjestämiseksi nykyisille omistaja-asiakkaille. Osakkaat ovat päättäneet, että valmistelua jatketaan ns. kahden yhtiön mallilla, jossa yhtiö jakaantuu nyt tai tulevaisuudessa yli 10 % omistaviin omistajiin A- yhtiöksi ja muiden asiakkuuksien B- yhtiöksi. A- yhtiössä ovat alustavasti neuvotteluissa olleet mukana Päijät-Hämeen Hyvinvointialue, Kanta-Hämeen Hyvinvointialue, Hämeenlinnan kaupunki ja Lahden kaupunki sekä Hollolan kunta. Kuntajohtajien kokouksessa sovittiin suullisesti, että Lahti kertoo ja linjaa oman näkemyksensä ensimmäisenä, sopiiko ehdotettu yhtiöjärjestely ja millaisin ehdoin.

Selvitysten mukaan yhtiöiden jakaantumisen kustannusten arvioidaan olevan noin 1,5 miljoonaa kokonaisuudessaan. Lahti sitoutuu kattamaan jakaantumisen kustannukset omalta osaltaan, jotka liittyvät yhtiö A:n perustamiseen. Lahti ei sitoudu jakaantumisen yleiskustannusten kattamiseen ilman eri päätöstä eikä muiden omistajien kustannusten kattamiseen. Jakaantumisen kustannukset syntyvät järjestelmäkustannuksista, yhtiöjärjestelyjen kustannuksista ja muista muutuskustannuksista.

Hankintalain mahdollistama lisäajan hakeminen lain tuomien muutosten täytäntöönpanoon saattaisi olla monille pienosakkaille tulevia ratkaisuja yksinkertaistava ja helpottava toimi. Lisäajan myöntämisen vaikutukset yhtiöön ja kaikkiin sen osakkaisiin on kuitenkin kirkastettava ja selvitettävä ennen päätöksentekoa. Jos lisäajan hakemisen ja myöntämisen vaikutukset yhtiöön ja sen osakkaille eivät sisällä merkittäviä riskejä voitaneen sopimusten irtisanomisista viivästyttää. Ehdotetun lisäajan tarkoitus on turvata pienosakkaille sujuva raportointi tilikauden 2027 osalta siten, että tilivuosi 2027 tulitisiin raportoimaan nykyisessä Provincia Oy:n asiakkuudessa. Provincia Oy:n nykyisillä pienosakkaille tulee olla uusi henkilöstö- ja taloushallinnon palvelutuottaja tai muu tuotantomalli 01.01.2028 alkaen.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 16

Toimenpiteet

Asikkalan kunta, Hartolan kunta, Heinolan kaupunki, Hollolan kunta, Hämeenlinnan kaupunki, Iitin kunta, Kanta-Hämeen Hyvinvointialue, Kärkölän kunta, Mäntsälän kunta, Orimattilan kaupunki, Padasjoen kunta, Päijät-Hämeen Hyvinvointialue, Päijät-Hämeen liitto, Salpaus Koulutuskuntayhtymä

Liitteet

Numero	Otsikko
12	Provincia selvitys

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 16

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 15.06.2026

193

Valtiovarainministeriö, päätös Lahden kaupungin oikaisuvaatimukseen koskien vuoden 2026 kunnan peruspalvelujen valtionosuutta

3734/02.02.00.09/2025

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

talousjohtaja Mörsky Tiina, p. 050 383 6502

controller Markkola Katja, p. 050 383 6456

lakiasiaintohtaja Virkkunen Pekka, p. 044 416 3072

Päätös

Esittelijä

kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää, että kaupunki valittaa oheisella valituksella Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen valtiovarainministeriön päätöksestä 3.6.2026 hylätä Lahden kaupungin oikaisuvaatimus, joka koski valtiovarainministeriön päätöstä 18.12.2025 kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta ja veroperustemuutoksista johtuvien verotulomenetysten korvauksesta vuonna 2026 (VN/35064/2025). Kaupunginhallitus valtuuttaa talouspalvelut tekemään valitukseen tarvittavia korjauksia sekä antamaan mahdolliset lisäselvitykset tässä asiassa hallinto-oikeudelle.

Samalla kaupunginhallitus päättää tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Perusteluosa

Kuntalain (410/2015) § 38–39:n mukaan kunnanhallitus johtaa kunnan taloutta, vastaa kunnan taloudenhoidosta, huolehtii kunnan sisäisestä valvonnasta ja valvoo kunnan etua. Julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan (Suomen tilintarkastajat ry:n suositus 1/2024) kohdan 4.2 mukaan kunnanhallitus vastaa yhdessä muiden tilivelvollisten kanssa myös valtionosuuksien perusteista annettujen tietojen oikeellisuudesta.

Lahden kaupunki (KH 9.3.2026 § 63) haki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain (618/2021) § 51 nojalla oikaisua valtiovarainministeriön 18.12.2025 antamaan päätökseen kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta ja veroperustemuutoksista johtuvien verotulojen menetysten korvauksesta vuonna 2026 (VN/35064/2025). Valtiovarainministeriö hylkäsi oikaisuvaatimuksen päätöksellään 3.6.2026 (liitteenä).

Valitusoikeus

Päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta Hämeenlinnan hallinto-oikeudelta kirjallisella valituksella. Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valituskirjelmässä on ilmoitettava miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta, mitä muutoksia siihen vaaditaan sekä millä perusteilla muutosta vaaditaan.

Valituksen vaatimukset

Lahden kaupunki hakee muutosta valtiovarainministeriön päätökseen 3.6.2026 Lahden kaupungin oikaisuvaatimukseen koskien vuoden 2026 kunnan peruspalvelujen valtionosuutta (VN/35064/2025).

Lahden kaupunki vaatii edellä mainitun päätöksen kumoamista.

Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän (PHHYKY) tilinpäätökseensä tekemän pakollisen varauksen aiheuttama alijäämä tulee poistaa sote-siirtolaskelmista ja

valtiovarainministeriön valtionosuuslaskelmista Lahden kaupungin valtionosuutta vähentävänä tekijänä.

Valituksen perustelut

Lain sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaanpanosta (616/2021, myöhemmin toimeenpanolaki) mukaan PHHYKY:n henkilöstö siirtyi liikkeenluovutuksella hyvinvointialueelle 1.1.2023. Liikkeenluovutuksen jälkeen hyvinvointialue on jatkanut PHHYKY:n aloittamaa neuvottelua palkkojen yhdenmukaistamisesta. PHHYKY:n keskeneräisen palkkaharmonisaatoratkaisun osalta Lahden kaupungin näkemys toimeenpanolain, työsopimuslain ja lain kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta mukaisesti vuoden 2022 tilinpäätöksessä on ollut, että PHHYKY ei ole vastuussa tulevaan palkkaharmonisaatoratkaisuun liittyvistä korvauksista ja siten mahdollista korvausmenoa ei ole voitu pitää todennäköisenä tapahtumana eikä siitä olisi tullut tehdä pakollista varausta tilinpäätökseen.

PHHYKY:n tekemä palkkaharmonisaatiota ennakoiva tilinpäätösvaraus on muuttanut yhtymän tilinpäätöksen 2022 alijäämäiseksi. Toimeenpanolain 33 §:n mukaan kuntayhtymien jäsenkuntien on katettava kuntayhtymän taseeseen kertynyt alijäämä kuntalain (410/2015) säännösten mukaisesti ennen kuntayhtymän siirtämistä hyvinvointialueille. Edellä kuvatusti alijäämä on syntynyt kirjanpitolain perusteella tehdystä palkkaharmonisaatiota koskevasta varauksesta.

Palkkaharmonisaatiokorvaus ei ole syntynyt eikä siitä ole ollut sopimusta 31.12.2022 mennessä, jolloin kuntayhtymä ei liikkeenluovutuksen jälkeen ole vastuussa 1.1.2023 jälkeen sovituista kustannuksista. Näin ollen menoa ei olisi voinut pitää todennäköisenä eikä siitä olisi tullut tehdä tilinpäätösvarausta. Näin ollen ei ole perustetta alijäämään, johon kunnilla olisi kattamisvelvollisuus. Kuntayhtymän

jäsenkunnat ovat merkinneet asian tilinpäätöksen liitetietoihin, minkä kuntien tilintarkastajat ovat hyväksyneet.

Päijät-Hämeen hyvinvointialueen 1.1.2023 jälkeen sopimassa palkkaharmonisaatioratkaisussa on kyse palkanerosta maksettavasta korvauksesta, joka perustuu työsopimuslain syrjintäkieltoon ja tasapuolisen kohtelun vaatimukseen. Korvaussaatava erääntyy asiasta tehtävän sopimuksen tai tuomioistuimen ratkaisun mukaisesti. Tällaista eräännymistä ei ole ollut olemassa liikkeenluovutuksen tapahtuessa. Päijät-Hämeen hyvinvointialueelle on ollut erityistä etua hyväksyä palkkaharmonisaatiovaraus Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymän jäsenkuntien maksettavaksi, koska tämä toimenpide lisäsi Päijät-Hämeen hyvinvointialueen saamaa valtion rahoitusta vastaavalla tavalla. Hyvinvointialue ei ole ollut päätöstä tehdessään neutraalissa asemassa ja hyvän hallintotavan periaatteiden mukaisesti tämä päätös olisi tullut siirtää puolueettoman toimijan tehtäväksi.

Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymä perustettiin vuonna 2017. Kuntayhtymän palkkaharmonisaatiota on toteutettu vuodesta 2018 lähtien. Harmonisaatiota toteutettiin ns. keskipalkkoihin. Kesken prosessin eri oikeusasteet tulkitsivat, että harmonisaatio tulisi toteuttaa ns. kärkipalkkoihin. Tämä vuoksi harmonisaatiota ei saatu kuntayhtymän toimesta toteutettua kokonaisuudessaan.

Kuntayhtymä on suorittanut palkkojen harmonisointia toiminta-aikanaan moitteettomasti jatkuvien aktiivisten toimenpiteiden siten, ettei sen käytettävissä oleva kohtuullinen harmonisointiaika ollut ylittynyt vuodenvaihteessa 2022/2023, jolloin liikkeenluovutus Alueelle tapahtui. Liikkeenluovutuksesta hyvinvointialueelle alkoi uusi määräaika palkkaharmonisaatiolle ja hyvinvointialue toteutti sitä omien periaatteidensa mukaisesti tehden asiasta sitten vuoden 2023 lopulla sopimuksen työntekijäjärjestöjen kanssa. Sopimuksen perusteella hyvinvointialue maksoi henkilökunnan palkaneroja vuodesta 2020 lähtien. Palkkaharmonisaatiota ei olisi

tarvinnut toteuttaa tällä tavoin vaan hyvinvointialueella olisi ollut aikaa harmonisaation toteuttamiseen. Alueen ja Yhtymän palkkaharmonisaatiota koskevat prosessit ovat oikeudellisesti erillisiä, joten työnantajan veloitteiden täyttymistä, kuten kohtuullista harmonisointiaikaa, arvioidaan niissä erikseen. Alue on kuitenkin maksanut takautuvia suorituksia myös omalta toiminta-ajaltaan, ilmeisesti vastaavasti ilman palkkaharmonisaation laiminlyöntiin perustuvaa veloitetta. Yhtymän henkilöstölle ei ole muodostunut palkkaharmonisoinnin laiminlyönnistä johtuvaa vahinkoa, joten Alueen tekemät suoritukset eivät voi sisältää sellaisia palkka- tai virkasuhteesta johtuvia, ennen liikkeen luovutusta erääntyneitä korvaussaatavia, joista Yhtymä olisi Alueelle vastuussa työsopimuslain 10 §:n tai viranhaltijalain 25 §:n perusteella. Hyvinvointialueen tekemän sopimuksen perusteella ei voi syntyä veloitteita kolmannelle osapuolelle eli tässä tapauksessa kuntayhtymän jäsenkunnille. Tosiasiassa viimeisessä kuntayhtymän tilinpäätöksessä mainittua palkkaharmonisaatiosta johtuvaa saatavaa ei ole syntynyt eikä sitä näin ollen ole olemassakaan.

Valtionosuudesta tehtävät päätökset eivät voi perustua virheellisiin tilinpäätöskirjauksiin olemattomista saatavista.

Kunnista hyvinvointialueille siirtyvät sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen (myöhemmin soteuudistus) kustannukset on VM:n päätökseen 21.12.2023 tarkistettu kuntien lopullisten vuoden 2022 tilinpäätöstietojen perusteella (laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta 57 § 3 ja 4 mom.). Lisäksi päätöksen mukaan kuntien tilinpäätöstietojen mukaisista kustannustiedoista on oikaistu niitä merkittävästi vääristävät erät 30.6.2023 voimaan tulleen kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun valtioneuvoston asetuksen (1393/2022, 7 § muutettu VNA 29.6.2023/885, myöhemmin valtiosuusasetus) perusteella.

Valtionosuuteen vaikuttavissa siirtolaskelmissa Yhtymän alijäämän osalta Lahden kaupungin tilinpäätöstietoihin tehty oikaisu perustuu valtionosuudesta annetun

asetuksen 7 §:ään, jonka tarkoituksena on varmistaa kuntien välinen oikeudenmukainen kohtelu ja estää kuntien kirjauskäytännöistä johtuvien kuntakohtaisten erojen vaikutus laskelmiin.

Valtiovarainministeriön päätösten mukaan kunnat vastaavat palkkaharmonisaation kustannuksista ja niihin liittyvästä kuntayhtymän alijäämän kattamisesta siirtolaskelmaa koskevan sääntelyn näkökulmasta siltä osin, kun ne kohdistuvat aikaan ennen 1.1.2023, ja merkitystä ei ole sillä, vaikka palkkaharmonisaation kustannuksista päästäisiin sopimukseen vasta 1.1.2023 jälkeen ja henkilöstön työnantajana 1.1.2023 lukien toiminut hyvinvointialue maksaisi takautuvat korvaukset työntekijöille. Vastaavasti hallinto-oikeus on päätöksessään aikaisempien vuosien valtionosuuksista tehdyistä valituksista pitänyt riittävänä perusteena kunnan ilmoittamista tilinpäätöstiedoista poikkeamiselle kunnan tai kuntayhtymän tilinpäätökseen kirjattua pakollista varausta ja lausunut, että tähän nähden asiassa ei ole merkitystä sillä, että palkkaharmonisaatiokorvaus ei ole vielä tosiasiallisesti syntynyt eikä siitä ole ollut olemassa kuntia velvoittavaa sopimusta 31.12.2022 mennessä. Asiassa ei kuitenkaan ole kyse siitä, milloin saatava on syntynyt, vaan siitä, onko sitä ollenkaan syntynyt.

Päätöksissä on siis todettu valtionosuusasetuksen 7 §:n mukaisen oikaisun koskevan palkkaharmonisaation kustannuksia 1.1.2023 edeltävältä ajalta, mutta niissä ei ole lausuttu mitään sen johdosta, että Lahden kaupunki ja Yhtymän muut jäsenkunnat ovat kiistäneet tällaisten kustannusten muodostumisen lainkaan, eli varauksen perusteena olevan korvausvelan perusteen. Työsopimuslain 10 § ja viranhaltijalain 25 § määrittävät palkka- tai virkasuhteesta johtuvista saatavista liikkeen luovutuksessa vastuullisen tahon. Ennen luovutusta erääntyneistä saatavista luovuttaja ja luovutuksensaaja ovat yhteisvastuussa, ja luovuttaja on luovutuksensaajalle vastuussa ennen luovutusta erääntyneestä saatavasta, jollei muuta ole sovittu. Koska Yhtymässä palkkojen harmonisointia on hoidettu asianmukaisesti, harmonisoinnin laiminlyönnistä johtuvia henkilöstön

korvaussaatavia ei ole Yhtymän ajalta syntynyt, eikä näin ollen erääntynytkään. Alueen henkilöstölle tekemissä, Yhtymän toiminta-ajalle ulottuvissa suorituksissa ei siten ole kysymys ennen liikkeen luovutusta erääntyneistä saatavista, joista Yhtymä tai sen jäsenkunnat olisivat vastuussa Alueelle. Yhtymän kirjanpitoon niiden perusteella tehty varaus on perusteeton.

Valtionosuusasetuksen 7 §:n mukaisesti VM:lle on toimitettava riittävä selvitys kustannuksista ja niiden kirjausten perusteista sekä mahdollisesta tuomioistuimen päätöksestä tai sitovasta sopimuksesta, joihin takautuvien kustannusten maksaminen perustuu. PHHYKY:n tekemä yksipuolinen tilinpäätösvaraus ei perustu tuomioistuimen päätökseen eikä palkkaharmonisaatoratkaisusta ole tehty sitovaa sopimusta tilinpäätöshetkellä eikä tilinpäätösvarausta voida pitää näihin rinnastettavana asiakirjana.

Lahden kaupunki on lausunut syksyllä 2022 ennen kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun valtioneuvoston asetuksen (1393/2022, 7 § muutettu VNA 29.6.2023/885) voimaansaantia (KH 28.11.2022 § 427) VM:lle palkkaharmonisaation vaikutuksesta kuntien yhdenmukaiseen kohteluun. Kaupunki toteaa lausunnossaan, että eri tahtisesti toteutettu palkkaharmonisaatio ja sen vaikutus siirtolaskelmiin asettaa kunnat eriarvoiseen asemaan tulevaa valtionosuusrahoitusta määritettäessä.

Takautuvan 1.1.2023 jälkeen toteutettavan palkkaharmonisaation kustannusvaikutukset tulee eliminoida kokonaan pois siirtolaskelmista, jotta ne eivät vaikuta kuntien yhdenvertaiseen kohteluun.

Lahden kaupungin näkemystä Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän tilinpäätösvarauksen virheellisyydestä tukee myös Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston 8.11.2022 antama lausunto 134 koronapotilaiden hoitoon osallistuneelle henkilöstölle maksettavan kertaerän kirjaamisesta kunnan ja kuntayhtymän kirjanpidossa. Lausunnon perusteena olevassa tapauksessa vuonna

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 16

2020 tehdystä työstä maksetaan henkilöstölle kertaerä vuonna 2022 tehdyn sopimuksen mukaisesti. Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston lausunnossa todetaan, että koska maksamisesta on sovittu vasta vuonna 2022, kyse ei ole aikaisempaan tilikauteen liittyvän virheen korjaamisesta. Kulut kirjataan vuoden 2022 kuluksi.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Ote: konsernihallinto/talousoalvelut, konsernihallinto/lakipalvelut,
Talousoalvelut: Valitus hallinto-oikeuteen

Liitteet

Numero	Otsikko
13	Valtiovarainministeriön päätös 3.6.2026 Lahden kaupungin oikaisuvaatimukseen koskien vuoden 2026 kunnan peruspalvelujen valtionosuutta
14	Valitusluonnos hallinto-oikeuteen

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 16

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 15.06.2026

194
Länsiharjun pikkukoulun hankesuunnitelma

47/02.05.00.01/2026

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

rakennuttajapäällikkö Leena Pirttilä, p. 050 65861
projektipäällikkö Sari Honkanen, p. 044 416 3540

Päätös

Esittelijä

kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus hyväksyy Länsiharjun pikkukoulun 8.5.2026 päivätyn hankesuunnitelman hankkeen jatkovalmistelun pohjaksi.

Perusteluosa / aiempi käsittely

Lahden kaupunki, Sivistyslautakunta, 19.05.2026

§ 45

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

sivistysjohtaja Mäkelä Mikko

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta esittää lausuntonaan kaupunginhallitukselle Länsiharjun pikkukoulun 8.5.2026 päivätyn hankesuunnitelman hyväksymistä hankkeen jatkovalmistelun pohjaksi.

Perusteluosa

Länsiharjun pikkukoulu on valmistunut vuonna 2001 ja lähestyy pintarakenteiden ja teknisten järjestelmien osalta teknisen käyttöikänsä päättymistä. Samanaikaisesti oppilasennusteiden lasku antaa mahdollisuuden sijoittaa rakennukseen Laune-Hennalan päiväkodin esiopetusryhmät. Toiminnalliset muutostarpeet ja rakennuksen peruserinnoitus on tarkoituksenmukaista yhdistää samaksi hankkeeksi.

Länsiharjun koulu toimii 3–4-sarjaisena alakouluna, mutta jatkossa sen toiminta on mahdollista muuttaa 3-sarjaiseksi. Vapautuviin tiloihin voidaan sijoittaa tilat kolmelle esiopetusryhmälle. Esioppilaille järjestetään myös varhaiskasvatusta, joten tilat suunnitellaan Lahden kaupungin päiväkotikonseptin mukaan. Rakennuksen päätyyn on tarkoitus rakentaa pieni laajennus märkäeteisiä varten. Ullakkotilaan tehdään lisäksi pieni laajennus iv-konehuoneelle. Pihasuunnittelussa hyödynnetään päiväkotipihakonseptia.

Rakentamiskustannukset (alv. 0 %) Haahtela-indeksin kustannustasossa 5/2026 101,0 ovat n. 4,91 M€ (alv. 0 %). Kustannusarvioon sisältyy varaus julkisen taiteen rahoitukselle 1,0 % hankkeen kokonaiskustannuksista eli 50 000 €. Varaus kattaa olemassa olevien teosten kunnostuksen, uudet taidehankinnat sekä taidehankintojen koordinoinnin. Hankkeen toteutus edellyttää väistötiloja, joiden kustannukset eivät sisälly arvioon. Myöskään vanhan kasvituparakennuksen purkukustannukset eivät sisälly arvioon.

Rakennuksen vuokra sisäisen vuokran periaatteilla arvioituna on 414 960 €/v., 34 580 €/kk, 24,32 €/m²/kk. Hankesuunnitelmassa vuokra on eritelty käyttäjittäin. Nykyisten tilojen vuokratkustannukset ovat 206 088 €/v.

Elinkaarikustannukset ja hiilidioksidipäästöt 30 vuoden ja 50 vuoden tarkastelujaksoilla ovat

- elinkaarikustannukset: 10,03 M€ (30 v.) ja 12,94 M€ (50 v.)

- hiilidioksidipäästöt: 855 tCO₂e (30 v.) ja 937 tCO₂e (50 v.)

Toimintakustannukset ilman vuokratkustannuksia ovat 0,99 M€ (alv. 0 %).

Mikäli hanke voidaan käynnistää heti hankesuunnitelman käsittelyn jälkeen, uudistetut tilat ovat käytettävissä vuoden 2029 alussa.

Vaikutusten ennakoarviointi:

Kuntalaisnäkökulmasta Länsiharjun pikku koulun perusparannus parantaa palveluiden laatua, kun esiopetus ja esioppilaiden varhaiskasvatus pystytään järjestämään koulun yhteydessä.

Käyttäjien ja organisaation näkökulmasta toimintaedellytykset paranevat, kun huonokuntoisista tiloista pystytään siirtymään uudistettuihin tiloihin.

Ympäristönäkökulmasta perusparannus voidaan toteuttaa vähähiilisenä materiaali-, tuotantotapa- ja energiavalinnoilla. Kiertotaloutta edistetään ohjaamalla mahdollisimman suuri osuus purettavista materiaaleista uusiokäyttöön ja suosimalla rakentamisessa ja kalustamisessa kierrätettyjä materiaaleja mahdollisuuksien mukaan.

Talouden näkökulmasta kustannukset pystytään kohtuullisina, kun toimintoja keskitetään olemassa olevaan rakennukseen.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 16

Toimenpiteet

Ote: Lahden Tilakeskus

Liitteet

Numero Otsikko

15 Länsiharjun pikkukoulun hankesuunnitelma 8.5.2026

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 16

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 15.06.2026

195

Lahden kaupungin lausunto Lahden joukkoliikenteen järjestämistapaselvityksestä

2275/00.01.02.05/2025

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

joukkoliikennepäällikkö Terhi Koski, p. 044 716 1133

joukkoliikennesuunnittelija Timo Varshukov, p. 044 483 0105

liikennejärjestelmäinsinööri Juhana Polojärvi, p. 044 482 6402

Päätös

Esittelijä

kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää antaa perusteluosassa esitetyn lausunnon Lahden joukkoliikenteen järjestämistapaselvityksestä.

Perusteluosa

Taustaa

Lahden seudun liikenne (LSL) on joukkoliikenteen toimivaltainen viranomainen koko Päijät-Hämeen maakunnan alueella ja se järjestää joukkoliikennettä Lahdessa, Hollolassa, Heinolassa, Orimattilassa, Asikkalassa ja Padasjoella. Maakunnan muissa kunnissa eli Hartolassa, Kärkölässä ja Sysmässä ei järjestetä LSL-liikennettä, vaan niiden joukkoliikenne perustuu markkinaehtosiin bussiyhteyksiin sekä valtion ostoliikenteenä järjestettyyn lähijunaliikenteeseen (litti ja Kärkölä). Liikennettä on

järjestetty tilaaja-tuottajamallilla vuodesta 2014 lähtien, jolloin EU:n palvelusopimusasetuksen (PSA) mukaiset vaatimukset uudistivat kaupunkiseutujen joukkoliikenteen. Liikenne järjestetään bruttomallilla, jossa LSL vastaa tilaajana palvelutason, reittien ja aikataulujen suunnittelusta ja kantaa lipputuloriskin.

Joukkoliikenne on keskeinen kuntien asukkaille tarjoama palvelu, joka tukee esimerkiksi seudun elinvoimaisuutta, mahdollistaa kuntien palveluverkoston saavutettavuuden ja edistää muun muassa työvoiman saatavuutta. Yleinen kustannuskehitys, odottamattomat ylimääräiset liikennöintikustannukset sekä valtionavustusten väheneminen ovat kasvattaneet joukkoliikenteen kustannustasoa. Samaan aikaan Lahden seudulla tavoitellaan 50 prosentin kasvua joukkoliikenteen matkustajamääriin vuodesta 2023 vuoteen 2035 mennessä. Matkustajamäärän voimakas kasvutavoite edellyttää huomattavaa panostusta joukkoliikenteen kehittämiseen. Talouden haasteet yhdessä Lahden seudun liikenteen joukkoliikennestrategian tavoitteiden ja kehittämistarpeiden kanssa ovat luoneet tarpeen selvittää joukkoliikenteen järjestämistapaa.

Lahden kaupunki on laatinut Lahden kaupunginvaltuuston talousarvion mukaisesti joukkoliikenteen järjestämistapaselvityksen. Selvityksen tavoitteena on tunnistaa taloudellisesti kestävä ja toiminnallisesti tarkoituksenmukainen malli joukkoliikenteen järjestämiseksi Lahden seudulla.

Selvityksen laati Sitowise Oy ja se valmistui joulukuussa 2025. Työssä tarkasteltiin Suomessa ja Euroopassa käytössä olevia joukkoliikenteen järjestämistapoja sekä arvioitiin niiden vaikutuksia Lahden seudun joukkoliikenteen, talouden ja palvelutason näkökulmista.

Taustalla vaikuttavat myös Lahden seudun strategiset tavoitteet, kuten joukkoliikenteen matkustajamäärien ja lipputulojen merkittävä kasvu, palvelutason parantaminen sekä ilmasto- ja kestävä liikumisen tavoitteet.

Selvitys

Selvityksessä tarkasteltiin kuutta erilaista joukkoliikenteen järjestämistapaa: kehitettyä bruttomallia, osittaista omaa tuotantoa, markkinaehtoista mallia, allianssimallia, nettomallia sekä kaupungin omaan kalustoon perustuvaa mallia.

Vertailussa keskeisiä näkökulmia olivat viranomaisen ohjausmahdollisuudet, kustannukset, riskien jakautuminen, palvelutaso sekä markkinoiden toimivuus.

Selvityksen perusteella kehitetty bruttomalli nousee kokonaisuutena tasapainoisimmaksi vaihtoehdoksi. Se säilyttää viranomaisella vahvan ohjausvallan joukkoliikenteen reitteihin, aikatauluihin, lippujärjestelmään ja palvelutasoon sekä mahdollistaa palvelun yhtenäisyyden ja yhteensovittamisen muiden liikennemuotojen kanssa.

Osittainen oma tuotanto voisi lisätä joustavuutta ja kaupungin vaikutusmahdollisuuksia, mutta edellyttää kuitenkin merkittäviä investointeja ja lisää kaupungin vastuuta sekä riskejä.

Markkinaehtoisen mallin osalta selvitys toteaa, että riittävän joukkoliikenteen palvelutason toteutuminen Lahden kaltaisella alueella ei olisi todennäköistä ilman merkittäviä täydentäviä hankintoja. Lisäksi palvelutaso sekä yhtenäisyys heikkenisivät.

Allianssi- ja nettomallit sekä kaupungin omistamaan kalustoon perustuvat ratkaisut sisältävät puolestaan toteutukseen liittyviä haasteita, lisää hallinnollista kuormitusta tai markkinariskejä, eikä niitä ole laajasti käytössä tai ne soveltuvat huonosti Lahden seudun kokonaisuuteen.

Lausunto

Lahden kaupunki pitää erittäin hyvänä asiana, että joukkoliikenteen eri järjestämistapoja on tarkasteltu kattavasti ja vertailtu systemaattisesti päätöksenteon tueksi. Selvitys muodostaa selkeän ja perustellun kokonaiskuvan eri vaihtoehdoista ja niiden vaikutuksista.

Lahden kaupungin näkemyksen mukaan nykyinen bruttomalli on kokonaisuutena parhaiten Lahden seudulle soveltuva järjestämistapa. Malli mahdollistaa vahvan viranomaisohjauksen, mikä on keskeistä joukkoliikenteen palvelutason, hinnoittelun, asiakaskokemuksen sekä liikennejärjestelmän kokonaisuuden kehittämässä. Lisäksi bruttomalli tukee kaupungin strategisia tavoitteita, kuten kestävän liikkumisen edistämistä ja joukkoliikenteen käytön kasvua. Ottaen huomioon, että LSL toimii tällä hetkellä seudullisena viranomaisena koko Päijät-Hämeen maakunnan alueella, nykyisen mallin kehittäminen mahdollistaa koko seudullisella alueella joukkoliikenteen houkuttelevuuden lisäämisen ja kehittämisen.

Selvityksen perusteella bruttomallia on mahdollista kehittää edelleen muun muassa lisäämällä yhteistyötä liikennöitsijöiden kanssa, hyödyntämällä heidän osaamistaan nykyistä paremmin sekä kehittämällä kannustimia, sopimusmalleja ja laatutekijöitä. Näin voidaan parantaa kustannustehokkuutta ja palvelun laatua säilyttäen samalla julkisen toimijan ohjausrooli. Kokonaisuus pysyy kehitetyllä bruttomallilla tilaajan eli LSL:n hallinnassa.

Muiden tarkasteltujen järjestämistapojen osalta Lahden kaupunki toteaa, että ne eivät sovellu Lahden seudulle yhtä hyvin. Osittainen oma tuotanto lisäisi merkittävästi kaupungin taloudellisia vastuita ja riskejä ja markkinaehtoinen malli puolestaan heikentäisi todennäköisesti palvelutasoa sekä viranomaisen mahdollisuuksia ohjata joukkoliikennettä kokonaisuutena. Myös muut tarkastellut mallit sisältävät toteutukseen ja kustannuksiin liittyviä epävarmuuksia tai hallinnollisia haasteita.

Joukkoliikenteen tukeminen on välttämätön keino Lahden strategisten liikkumis- ja ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi. Kaupungin tavoitteena on, että vuoteen 2030 mennessä yli puolet matkoista tehdään kestäväillä kulkutavoilla, mikä edellyttää joukkoliikenteen kilpailukykyä suhteessa henkilöautoon. Riittävä rahoitustaso mahdollistaa kohtuullisen lippuhinnoittelun sekä riittävän palvelutason, joilla

lisätään matkustajamääriä, parannetaan saavutettavuutta ja vähennetään liikenteen päästöjä.

Joukkoliikenteen rahoittaminen parantaa liikennejärjestelmän tehokkuutta erityisesti kapasiteetin, sujuvuuden ja kustannustehokkuuden näkökulmista. Joukkoliikenne pystyy kuljettamaan suuria matkustajamääriä pienemmällä tilankäytöllä, mikä vähentää ruuhkia ja parantaa koko liikenneverkon toimivuutta. Lisäksi panostukset joukkoliikenteeseen tukevat toimivia matkaketjuja ja vähentävät tarvetta niin katu- kuin pysäköinti-investointeihin. Kun suurempi osa matkoista tehdään kestäväillä kulkutavoilla, helpottaa se myös heidän liikkumistansa, jotka todella tarvitsevat autoa henkilöiden tai tavaroiden kuljettamiseen.

Joukkoliikenteen tukeminen edistää sosiaalista kestävyyttä ja ehkäisee liikenneköyhyyttä. Kohtuuhintainen ja kattava joukkoliikenne mahdollistaa liikkumisen myös niille, joilla ei ole käytössään omaa autoa, ja pääsyn työpaikalle, kouluun ja asioimaan ympäri vuoden. Tämä vahvistaa yhdenvertaisuutta, osallisuutta ja työmarkkinoiden toimivuutta. Joukkoliikenteen saavutettavuuden, esteettömyyden ja palvelutason kehittäminen on keskeinen osa kestävästä liikkumisesta, mukaan lukien koululaisten ja työmatkaliikkumisen edistäminen.

Joukkoliikenteen riittävä rahoittaminen vahvistaa myös kaupungin kilpailukykyä ja saavutettavuutta. Laadukas ja toimiva joukkoliikenne parantaa mm. keskustan saavutettavuutta sekä vähentää liikenteestä aiheutuvia haittoja. Joukkoliikenteen rahoitus luo edellytykset pitkäjänteiseen kehittämiseen, kuten palvelutason parantamiseen, matkaketjujen sujuvoittamiseen ja vähäpäästöiseen kalustoon siirtymiseen. Näin joukkoliikenteen tukeminen toimii investointina elinvoimaiseen, merkitykselliseen ja uudistuvaan Lahteen.

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 16

Edellä esitetyin perustein Lahden kaupunki katsoo, että joukkoliikenteen järjestämistä tulee jatkaa nykyiseen bruttomalliin perustuen ja sitä suunnitelmallisesti kehittäen.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Lausunto toimitetaan Lahden seudun joukkoliikennelautakunnalle

Liitteet

Numero Otsikko

16 Lahden joukkoliikenteen järjestämistapaselvitys

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 16

Lahten kaupunki, Kaupunginhallitus, 15.06.2026

196

Lausunto Lentorata Oy:lle lentoradan yleissuunnitelmasta

3147/00.05.00.00/2026

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

liikennejärjestelmäinsinööri Polojärvi Juhana, p. 044 482 6402

liikenneinsinööri Lahtinen Jatta, p. 044 483 1503

Päätös

Esittelijä

kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää antaa perusteluosassa esitetyn lausunnon Lentoradan yleissuunnitelmasta.

Samalla kaupunginhallitus tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Perusteluosa

Lentorata Oy pyytää lausuntoa Lentoradan yleissuunnitelmasta.

Yleissuunnitelmassa on määritetty radan likimääräinen sijainti ja tilantarve sekä suhde nykyiseen ja tulevaan maankäyttöön, tekniset ja liikenteelliset perusratkaisut, hankkeen vaikutukset ja alustava kustannusarvio sekä ympäristöhaittojen torjumisen periaatteet. Yleissuunnitelmalla hyväksytään Lentoradan raiteiston tekniset perusratkaisut. Hyväksymispäätöksen tekee Liikenne- ja viestintävirasto Traficom. Lausunnon määräaika on 13.7.2026.

Lentorata on uusi ratayhteys, joka erkanee pääradasta Pasilan aseman pohjoispuolella ja liittyy siihen Keravalla, Savion aseman pohjoispuolella. Lentoradan kokonaispituus on noin 25 kilometriä, josta noin yksi kilometri on kaksiraiteista avorataa ja noin 24 kilometriä kulkee kahdessa erillisessä ratatunnelissa. Radalla on tunneliasema Helsinki-Vantaan lentoasemalla, nykyisen Kehäradan aseman luoteispuolella.

Lentorata-hankkeen tavoitteena on mahdollistaa suora kaukojunayhteys ja lyhyempi matka-aika Helsinki-Vantaan lentoasemalle, jolloin se parantaa Suomen kansainvälistä saavutettavuutta. Lentorata luo vaihdottoman raideliikenneyhteyden pääradalta ja Lahden oikoradalta lentoasemalle, ja tuo siten uusia kaupunkiseutuja alle kolmen tunnin junamatkan päähän lentoasemasta. Lisäksi Lentorata muodostaa uuden raideparin ruuhkaiselle Pasila–Kerava-välille ja siten kaksinkertaistaa kaukoliikenneraiteiden kapasiteetin tällä välillä. Tämä parantaa liikenteen täsmällisyyttä ja mahdollistaa junatarjonnan lisäämisen koko maassa.

Suunnittelun aikana on tarkasteltu vaihtoehtoja Lentoradan liittymisestä pääraataan Keravalla ja Pasilassa. Keravan linjausvaihtoehdoissa päädyttiin vaihtoehtoon E, jossa Lentorata nousee maan pintaan Savion aseman ja Kanniston alikulkusillan välillä. Vaihtoehdossa liittymisnopeus Lahden oikoradalle säilyy nykytilanteen mukaisena (160 km/h). Lisäksi ratkaisu mahdollistaa liikenteen katkeamattomuuden Lahden oikoradan suuntaan. Osana yleissuunnitelmaa on laadittu alustava kustannusarvio Lentoradan rakentamisesta. Yleissuunnitelmavaiheen kokonaiskustannusarvio on 2,91 mrd. euroa (alv. 0 %). Yleissuunnitelman hankearvioinnissa on tutkittu kahta eri hankevaihtoehtoa. Hankevaihtoehdossa 1 kaikki pääradan ja Lahden oikoradan kaukojunat siirtyisivät Lentoradalle. Hankevaihtoehdossa 2 Lentoradalle siirrettäisiin kaukojunien lisäksi yksi R-juna tunnissa pääradalta. Hankevaihtoehto 2 todettiin yhteiskuntataloudellisesti kannattavammaksi.

Lahden kaupungin lausunto

Lahden kaupunki kiittää mahdollisuudesta lausua Lentoradan yleissuunnitelmasta. Hanke on valtakunnallisesti merkittävä ja sillä positiivisia vaikutuksia saavutettavuuteen ja elinkeinoelämän toimintaedellytyksiin niin Lahdessa kuin muuallakin Suomessa. Hanke parantaa Lahden alueen kilpailukykyä, yritysten kansainvälisiä yhteyksiä sekä työn ja osaamisen liikkumista. Lahden kaupunki pitää hyvänä, että yleissuunnittelun aikana tehdyssä vaihtoehtotarkastelussa Keravan linjausvaihtoehdoissa päädyttiin vaihtoehtoon E, joka mahdollistaa Kerava–Lahti-radalle liittymisen nykyisillä raidejärjestelyillä 160 km/h nopeudella sekä lyhyempi tunneliratkaisu alentaa merkittävästi rakentamiskustannuksia. Lisäksi ratkaisu mahdollistaa liikenteen katkeamattomuuden Lahden oikoradan suuntaan. Lahden kaupunki toivoo, että hankkeesta tehtäisiin toteuttamispäätös kuluvan hallituskauden aikana.

Lahden kaupunki esittää lisäksi, että Lentorata Oy:n omistaja- ja sidosryhmäkokonaisuutta täydennettäisiin tarkastelemalla Finavia Oyj:n mahdollista roolia yhtiössä. Finavia lentoasemaverkoston ylläpitäjänä ja Helsinki-Vantaan lentoaseman operoijana on keskeinen toimija Lentoradan tavoitteiden sekä hyötyjen näkökulmasta. Kaupunki katsoo, että Finavian osallistumismahdollisuuksia olisi perusteltua selvittää ja asiasta käydä jatkokeskustelua, jotta hankkeen kokonaistoteutus voitaisiin varmistaa mahdollisimman hyvin.

Hallintosäännön 31 §:n mukaan kaupungin kannalta yleisen tai laajan merkityksen omaavissa asioissa lausunnon antaa kaupunginhallitus.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 16

Toimenpiteet

Ote pöytäkirjasta toimitetaan Lentorata Oy:lle 13.7.2026 mennessä
(toimisto@lentorata.fi)

Kaupunginhallitus
Esityslista

nro 16

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 15.06.2026

197

Tiedoksi merkittävät asiat

Päätös

Esittelijä

kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus merkitsee asiat tiedoksi.

Perusteluosa

Tiedoksi tuodaan seuraavat asiat:

Pöytäkirjat ja muistiot:

- Vammaisneuvoston muistio 6.5.2026
- Salpakierto Oy yhtiökokous pöytäkirja 27.4.2026

Esityslistat:

- Päijät-Hämeen maakuntahallitus 15.6.2026
- Päijät-Hämeen maakuntavaltuusto 16.6.2026
- kaupunginhallituksen alaisten viranhaltijoiden viranhaltijapäätökset ajalla 4.-11.6.2026

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-

